

Sirküler Tarihi : 21.05.2009
Sirküler No : 2009/077

YAT, KOTRA VE HER TÜRLÜ MOTORLU TEKNELERDEN ALINAN MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİNİ KALDIRAN, YERİNE HARÇ ÖDENMESİ YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜ GETİREN 5897 SAYILI KANUN RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANDI

2009/57 sayılı Duyurumuz'da belirtilen ve özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu teknelerden alınan motorlu taşıtlar vergisini (MTV) kaldırarak yerine ruhsat ve vize harcı ödenmesi yükümlülüğünü getiren 5897 sayılı [Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) 16.05.2009 tarih 27230 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Sirkülerimiz ekinde bilgilerinize sunulan 5897 sayılı Kanun'la yapılan düzenlemeler özetle şöyledir :

1. 5897 sayılı Kanun 1'inci maddesi ile 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye "Bağlama kütüğü" başlıklı ek 12'nci madde ilave edilerek, liman başkanlıkları bünyesinde bağlama kütükleri oluşturulmuştur. Bu kütüklere, Türk Uluslararası Gemi Siciline ihtiyari olarak tescilli olanlar ile Milli Gemi Siciline zorunlu olarak tescilli olanlar **dışındaki tüm ticari veya özel kullanıma mahsus gemi, deniz, iç su araçlarının** kaydettirilmesi zorunlu olacaktır. Herhangi bir liman başkanlığının yetki alanı içinde bulunmayan iç sulardaki iç su araçlarının kayıtları Belediye Başkanlarıca tutulacak kütüklere yapılacaktır. Bu düzenleme ile sicillere (Türk Uluslararası Gemi Sicili veya Milli Gemi Sicili) tescilli olmayan tüm gemi, deniz ve iç su araçlarının kayıt altına alınması sağlanmıştır. Düzenlemenin amacı, başta mali külfet olmak üzere çeşitli nedenlerle yabancı bayrak çekmiş bulunan özel teknelerin Türk bayrağına dönmesini sağlamaktır.
2. Bağlama kütüğüne kayıt edilecek her bir gemi, deniz ve iç su aracı için ruhsatname düzenlenecek ve bu ruhsatnameler liman başkanlıkları veya belediyelerce her yıl vize edilecektir. Süresinde vize edilmeyen ruhsatnameler geçersiz olacaktır. Söz konusu ruhsatnameler harca tabi olacaktır. Ruhsatname ve vize işlemleri yapılabilmesi için, harcın peşin ödenmesi gerekecektir. Bağlama kütüğüne kayıtlı ve geçerli ruhsatnameye sahip gemi, deniz ve iç su araçları, her türlü gemi sağlık resmi ve fener ücretinden muaf olacaktır. Ruhsatnamesi olmayan veya zamanında vize işlemi yapılmayan gemi, deniz ve iç su araçlarının malik ve işletenlerine, tahsil edilemeyen ruhsat ve vize harç tutarının iki katı kadar idari para cezası kesilecektir. Bu araçlara ayrıca, denizcilik mevzuatına göre verilmesi zorunlu belgeler düzenlenmeyecek ve bunların sefere çıkmasına izin verilmeyecektir.

Bağlama kütüğünün tutulması, liman başkanlıklarının ve belediyelerin yetki ve sorumlulukları, kayıt, terkin, ruhsatname düzenlenmesi, idari para cezası verilmesi ve mali hükümler ile bu maddenin uygulanmasına dair diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, mali konularda Maliye Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla Denizcilik Müsteşarlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenecektir.

3. Kanun'un 2 ve 3'üncü maddesi ile 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nda değişiklikler yapılarak, özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü teknelerden motorlu taşıtlar vergisi alınması uygulaması kaldırılmıştır. 5897 sayılı Kanun 30.06.2009 tarihinde yürürlüğe gireceğinden, 2009 yılı için yılbaşında yıllık olarak tahakkuk ettirilmiş bulunan motorlu taşıt vergilerinin birinci taksitlerinin ödenmesi gereği devam etmektedir. Ancak ikinci taksitlerinin terkin edilmesi gerektiğini düşünüyoruz. 2009 yılına ilişkin olarak ödenmesi gereken MTV tutarları 2009/15 sayılı Sirkülerimizde yer almaktadır.
4. Kanun'un 4'üncü maddesi ile Harçlar Kanunu'na bağlı 8 sayılı tarifeye aşağıdaki bölüm eklenmek suretiyle, bağlama kütüğüne kayıtlı gemi,deniz ve iç su araçlarına verilecek ruhsatnameler ve bunların vizelerinden, araçların boyuna göre 200 TL ila 3.200 TL arasında harç alınması hükmüne bağlanmıştır. Türk Uluslararası Gemi Sicili ile Milli Gemi Siciline tescilli bulunan araçlar için harç ödeme yükümlüğü getirilmemiştir. Çünkü bu sicillere tescilli araçlar farklı mali hükümlere tabi bulunmaktadır. Harç ödeme yükümlüğü, mali dengeyi bozmamak için kaldırılan motorlu taşıtlar vergisinin yerine getirilmiştir. Ancak kaldırılan yüksek tutarlı MTV'lerin yerine daha düşük tutarlı harçlar ikame edildiğinden yapılan düzenlemeler ile araç sahiplerinin vergi yükleri azaltılmış bulunmaktadır.

"XIII- Bağlama kütüğü ruhsatnamelerinden ve bunların vizelerinden alınacak harçlar:

10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre oluşturulan bağlama kütüklerine kaydedilen gemi, deniz ve iç su araçlarına verilecek ruhsatnamelerden ve bunların vizelerinden (Gemi, deniz ve iç su aracının boyuna göre):

*5 metreden 9 metreye kadar olanlardan (200 TL)
9 metreden 12 metreye kadar olanlardan (400 TL)
12 metreden 20 metreye kadar olanlardan (800 TL)
20 metreden 30 metreye kadar olanlardan (1.600 TL)
30 metreden büyük olanlardan (3.200 TL)"*

Saygılarımızla.

**“DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞININ KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

(R.G. 16.05.2009 – 27230)

Kanun No. 5897

Kabul Tarihi: 6/5/2009

MADDE 1 – 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bağlama kütüğü

EK MADDE 12 – Türk Uluslararası Gemi Siciline tescilli olanlar ve Milli Gemi Siciline tescili zorunlu olanlar dışındaki ticari veya özel kullanıma mahsus gemi, deniz ve iç su araçlarının malikleri veya işletenleri, Denizcilik Müsteşarlığınca liman başkanlıkları bünyesinde oluşturulacak bağlama kütüğüne gemi, deniz ve iç su araçlarını kaydettirmek zorundadır. Bağlama kütüğünün tutulmasından limanlarda liman başkanı sorumludur. Herhangi bir liman başkanlığının yetki alanı içinde bulunmayan iç sulardaki iç su araçlarının kayıtları, ilgili mevzuatına uygun olarak belediye başkanlıklarınca tutulacak kütüklere yapılır. Belediye başkanlıklarınca tutulacak bağlama kütüğünün tutulmasından belediye başkanı sorumludur. Bu madde kapsamındaki iç sularda hangi belediyenin yetkili olacağı yönetmelikle belirlenir. Yetkili belediyeler bir ay içinde kütükle ilgili teşkilatını kurar.

Kayıt için başvuru, mevcut gemi, deniz ve iç su aracı için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay, yeni kayıt altına alınacak veya kayıt değişikliği yapılacak gemi, deniz ve iç su aracı için iktisap tarihinden itibaren bir ay içerisinde malik veya işleteni tarafından yazılı olarak yapılır. Bu sürelerde kayıt başvurusunda bulunulmayan gemi, deniz ve iç su araçları, ilgili liman başkanlığınca; yukarıdaki fıkrada belirtilen iç sularda ise ilgili belediyelerce resen tescil edilir.

Bağlama kütüğüne kayıtlı gemi, deniz ve iç su araçlarının mülkiyetinin devrini amaçlayan sözleşmelerin ilgili liman veya belediye başkanlıkları huzurunda yapılması zorunludur. Aksi takdirde sözleşme geçersiz olur.

Yabancı uyruklu gerçek kişilere ait ve özel kullanıma mahsus gemi, deniz ve iç su araçları, talep ve Denizcilik Müsteşarlığınca uygun bulunması halinde bağlama kütüklerine kaydedilebilirler. Bu şekilde kayıtlı gemi, deniz ve iç su araçları, 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 823 üncü maddesi hükümlerine bağlı olmaksızın Türk Bayrağı çekerler. Ancak, 19/4/1926 tarihli ve 815 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Bağlama kütüğüne kayıt edilecek her bir gemi, deniz ve iç su aracı için ruhsatname düzenlenir. Ruhsatnameler bağlama kütüğünün tutulduğu liman başkanlığı veya belediye tarafından her yıl vize edilir. Vizenin geçerlik süresi bir yıldır. Süresinde vize edilmeyen ruhsatnameler geçersizdir. Ruhsatname ve bunların vizeleri, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı tarifenin “XIII- Bağlama kütüğü ruhsatnamelerinden ve bunların vizelerinden alınacak harçlar” bölümünde belirlenen harca tabidir. Ruhsatname ve vize işlemleri yapılabilmesi için, harcın peşin olarak ödenmesi gerekir. Ruhsatnamenin düzenlendiği yıl ayrıca vize harcı alınmaz. Özel kullanıma tahsisli gemi, deniz ve iç su araçları için düzenlenen ruhsatnameler beş yıla kadar vize edilebilir ve bu durumda harç, içinde bulunulan yıl tarifi esas alınarak her bir yıl için ayrı ayrı hesaplanarak tahsil edilir. Ruhsatnameyi düzenleyen veya vize işlemlerini yapan kamu görevlileri, harcın ödenmesinden mükellefle birlikte müteselsilen sorumludur. Bağlama kütüğüne kayıtlı ve geçerli ruhsatnameye sahip gemi, deniz ve iç su araçları, her türlü gemi sağlık resmi ve fener ücretinden muaftır.

Ruhsatnamesi olmayan veya zamanında vize işlemi yapılmayan gemi, deniz ve iç su aracının maliki ve işletenine, tescil edilmemesi nedeniyle tahsil edilemeyen ruhsat ve vize harç tutarının iki katı idari para cezası verilir ve bu gemi, deniz ve iç su araçlarına, denizcilik mevzuatına göre verilmesi zorunlu belgeleri düzenlenmez, liman veya iç su dâhilinde bile olsa sefere çıkmasına izin verilmez.

İdari para cezaları liman başkanlıkları ve belediyeler tarafından verilir. Bu madde uyarınca verilecek idari para cezaları bir ay içerisinde ödenir. Bu idari para cezaları hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

Bağlama kütüğünün tutulması, liman başkanlıklarının ve belediyelerin yetki ve sorumlulukları, kayıt, terkin, ruhsatname düzenlenmesi, idari para cezası verilmesi ve mali hükümler ile bu maddenin uygulanmasına dair diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, mali konularda Maliye Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla Denizcilik Müsteşarlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2 – 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun;

- a) 1 inci maddesinin (c) bendi,
- b) 3 üncü maddesinde yer alan “, belediye veya liman” ibaresi,
- c) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler (III) sayılı tarife” ibaresi ile maddede yer alan (III) sayılı tarife,
- ç) 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, liman veya belediye” ibaresi,
- d) 8 inci maddesinde yer alan “, liman veya belediye” ibaresi,
- e) 9 uncu maddesinin beş ve altıncı fıkrasında yer alan “, (III)” ibareleri,
- f) 10 uncu maddesinin son fıkrasında yer alan “, (III) sayılı tarife için ödenecek vergi miktarlarının hesaplanmasında ise 1 Yeni Kuruşun” ibaresi,
- g) 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, motor gücü birimi (BG)” ibaresi,
- h) 13 üncü maddesinin; (a) ve (c) bentlerinde yer alan “, belediye veya liman” ibareleri, (d) bendinin; birinci paragrafında yer alan “, liman ve deniz işletme bölge müdürlükleri, belediyeler veya liman başkanlıkları” ve “denize veya” ibareleri ile ikinci paragrafında yer alan “denize veya” ibaresi,
- ı) 14 üncü maddesinde yer alan “, (III)” ibaresi,

metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3 – 197 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (19) numaralı bendindeki “trafik” ibaresi “trafik sicili” şeklinde değiştirilmiş; (1) numaralı bendinde yer alan “, deniz, göl ve nehirlerde” ibaresi ile (19) numaralı bendindeki “, belediye veya liman” ibaresi metinden çıkarılmış; (13) ve (14) numaralı bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4 – 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı tarifeye aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

“XIII- Bağlama kütüğü ruhsatnamelerinden ve bunların vizelerinden alınacak harçlar:

10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre oluşturulan bağlama kütüklerine kaydedilen gemi, deniz ve iç su araçlarına verilecek ruhsatnamelerden ve bunların vizelerinden (Gemi, deniz ve iç su aracının boyuna göre):

- 5 metreden 9 metreye kadar olanlardan (200 TL)*
- 9 metreden 12 metreye kadar olanlardan (400 TL)*
- 12 metreden 20 metreye kadar olanlardan (800 TL)*
- 20 metreden 30 metreye kadar olanlardan (1.600 TL)*
- 30 metreden büyük olanlardan (3.200 TL)*

alınır.

Aracın boyunun tespitinde bir metreden küçük değerler dikkate alınmaz. Münhasıran deniz taşımacılığı ve balıkçılık faaliyetinde kullanılan gemi, deniz ve iç su araçları için alınacak ruhsatname ve yapılacak vize işlemleri bu bölümdeki harçlardan müstesnadır.”

MADDE 5 – Bu Kanun 30/6/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.”